

Sarah Czerney M.A.
Instytut Herdera w Marburgu

Temat: POMIĘDZY NARODEM A EUROPA. NARODOWE MUZEA HISTORYCZNE JAKO MEDIA TRANSNARODOWYCH HISTORIOGRAFII

W czasie kryzysu Unii Europejskiej, dyskusji o wykluczeniu niewypłacalnych państw z unii gospodarczej i walutowej, w obliczu prawie codziennych skarg polityków na „deficyt demokracji” w UE czy na brak solidarności między mieszkańcami Europy, częściej niż do tej pory intelektualiści, naukowcy i urzędnicy unijni podkreślają tożsamość kulturową i jedność Europy, często ukazywane jako fundament nowej, silniejszej Europy.

Istotną rolę w koncepcjach wspólnej europejskiej kultury i tożsamości odgrywa historiografia. Historiografia, rozumiana szeroko jako praktyka medialna – czyli taka, w której skład wchodzi nie tylko opracowania naukowe, ale także popularne nośniki jak seriale historyczne („histotainment”), filmy, podręczniki do nauki historii, muzea historyczne i inne media – do dziś jest ściśle powiązana z ideą czy wyobrażeniem narodu (B. Anderson). „Pisanie” historii w ramach szerszych niż narodowe jest jednym z najbardziej wymagających zadań, stojącym nie tylko przed historią jako dyscypliną akademicką, ale także przed współczesnymi europejskimi muzeami historii najnowszej, które są głównym obiektem badań w niniejszym projekcie badawczym. Jedną z ważniejszych kwestii w projekcie jest muzealnictwo w Polsce, gdzie w ciągu ostatnich 20 lat powstała pokaźna liczba nowych instytucji muzealnych, np. Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie, a planowane są także Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku i Muzeum Historii Polskiej w Warszawie.

W planowanej pracy doktorskiej zamierzam zbadać pewien korpus wystaw stałych w wybranych muzeach Polski, Niemiec i Francji analizując, w jaki sposób współczesne muzea historyczne „piszą” historię transnarodową. Jako medioznawczyni skupiam się przy tym nie tyle na eksponowanej historii (historiach), lecz przede wszystkim na procesie „dziejopisania” i na mediach owej muzealnej historiografii, usiłującej wprowadzić nową narrację historyczną na poziomie transnarodowym. Jakie media używane są w ekspozycjach muzealnych w celu wykreowania i legitymizacji dyskursu o wspólnej europejskiej historii? Jakie elementy należą do tej historii, a jakie są wykluczone, zapomniane? Oprócz tych pytań w moim projekcie chodzi mi także o zbadanie, czym różni się muzeum od innych mediów historiograficznych oraz o ujawnienie specyfiki historii opowiedzianej w muzeum.

Źródło:

<http://www.herder-institut.de/stipendien-nachwuchsfoerderung/leibniz-graduate-school-history-knowledge-media-in-east-central-europe-leibniz-graduate-school-geschichte-wissen-medien-in-ostmitteleuropa/promotionsprojekte/zwischen-nation-und-europa-nationale-geschichtsmuseen-als-medien-transnationaler-historiografie.html>

[data dostępu 17.03.2015].